

Notulen werkbijeenkomst

Datum: 11 maart 2020

Locatie: DRU Cultuurfabriek te Ulft.

Beste genodigde,

Hierbij een samenvatting van de bijeenkomst die we als RES Achterhoek georganiseerd hebben op 11 maart 2020 in de DRU Cultuurfabriek te Ulft. In de bijlage vindt u de aanwezigen- en genodigdenlijst.

1. Plenaire presentatie

We startten de bijeenkomst met een voorstelronde. Hierbij kwam ter sprake dat een aanwezige een grote hoeveelheid zonnepanelen op zijn eigen dak heeft liggen. Conclusie is dat de terugverdientijd behoorlijk gedrukt wordt door bijkomende kosten. Daarnaast zijn de subsidiemogelijkheden niet ideaal en zijn de subsidiemogelijkheden op geen manieren stapelbaar. Daaropvolgend gaat Frank Duenk zich voorstellen. Hij legt snel de nadruk op het thema van de middag: het zoeken van koppelkansen van duurzame energieopwekking met andere thema's. Daarna wordt kort uitgelegd wat er wel en niet binnen de RES valt en over welk termijn de RES gaat. De scope van de huidige plannen gaat tot 2030. Nadat dit was afgerond nam Rudy Brons het voortouw over. Rudy Brons is projectleider namens consortium HBO (HNS, BügelHajema, OverMorgen) en begeleidde de sessie van 11 maart inhoudelijk. De gebruikte presentatie op de bijeenkomst is te vinden in de bijlage van deze mail.

De belangrijkste punten van de bijeenkomst waren als volgt:

- De opgave van de RES,
- Welke input nu geleverd is,
- Ontwikkeling in de drie denkrichtingen en de meekoppelkansen.

De onderstaande drie denkrichtingen speelden tijdens de gehele bijeenkomst een centrale rol. Elke denkrichting is een wijze waarop we meer duurzame energie in de Achterhoek kunnen gaan opwekken de komende jaren. Uiteindelijk zal er waarschijnlijk een mix van deze drie denkrichtingen gekozen worden. De drie denkrichtingen zijn als volgt:

1) Inpassen: Gebruik kleinschalig landschap op en nabij erf voor kleinschalige opwek 1-2 ha;

2) Aanpassen: Gebruik beschikbare gronden nabij onderstations Liander, r= 5 km voor opwek op maat + grootschalig verder weg;

3) Transformeren: Gebiedsopgave: Zet in op gebruik grootschalige gebieden verspreid in de regio en versterk deze met grootschalige opwek.

Algemene indruk is dat denkrichting twee een lichte voorkeur heeft in combinatie met windenergie. Daarnaast zijn er zorgen over de netcapaciteit in de Achterhoek met de huidige zes onderstation die er nu zijn. Dit in verband met de groeiende vraag aan elektriciteit door de groei van elektrische mobiliteit en elektrificatie van de warmtevraag.

2. Koppelkansen

Er worden een aantal koppelkansen benoemd als voorbeelden, bijvoorbeeld het gezamenlijk ruilen van slechtere landbouwgronden van agrariërs waardoor goede gronden effectiever voor de landbouw gebruikt kunnen worden en de slechtere gronden voor bijvoorbeeld zonne-energie. Dit is de voorkeurssituatie voor de aanwezigen aan tafel. Daarnaast

zijn er mogelijkheden om financiële winsten van de energietransitie in te zetten om de leefbaarheid in de buitengebieden een impuls te geven.

Tijdens het presenteren van het energielandschappen in grootschalige gebied ontstaat de discussie over het combineren van zonnepanelen met landbouwgrond. Hierin worden vele opties benoemd, bijvoorbeeld het groeien van extra bos voor natuurontwikkeling op huidige landbouwgrond en de kosten hiervoor bekostigen met de winsten uit windmolens. Daarnaast wordt gesproken over beperkingen op gebied van de wet- en regelgeving op regionaal en nationaal niveau .

Er worden koppelkansen gezien in de stikstofuitstoot en het produceren van duurzame energie. Boeren die in de buurt van natura 2000 wonen en geen opvolger hebben kunnen mogelijk financieel uitgekocht gaan worden door het rijk. Dit gaat gecombineerd worden met het produceren van duurzame energie. Hier zijn mogelijk in de toekomst een aantal boeren die hier in geïnteresseerd zijn.

Een koppelkans van asbestsanering van de daken van de schuren wordt ook genoemd. De agrarische schuren gaan immers toch gesloopt of verbouwd worden in de nabije toekomst. De provincie is hier terughoudender in. Dit in verband met het vermoeden dat leegstaande schuren gewilde doelen zijn voor wietteelt. De provincie is voorstander van het slopen van de schuur en het plaatsen van zonnepanelen op de grond.

De interesse in verduurzaming bij boeren ligt met name bij de financieel sterkere bedrijven. De bedrijven die minder kapitaal krachtig zijn hebben vaak andere grotere zorgen. Daarnaast hebben de financieel krachtigere bedrijven vaak meer financiële ruimte om een groter gedeelte van de investeringen zelf te financieren, waardoor een gunstigere business-case opgesteld kan worden.

Einde van de bijeenkomst

Er zijn positieve geluiden over de genoemde denkrichtingen, met de kanttekening dat de landbouwgrond vooral voor agrarisch gebruik beschikbaar moet blijven. De bijeenkomst werd afgesloten onder genot van een hapje en een drankje.

Vervolgstappen

Zoals u ongetwijfeld heeft gezien op het nieuws verspreidt het coronavirus zich in een snel tempo door Nederland. Door deze huidige ontwikkelingen en de nieuwe richtlijnen van het RIVM hebben we helaas moeten besluiten om alle bijeenkomsten van de RES Achterhoek tot nader orde te annuleren. Oorspronkelijk stonden er een vervolgbijeenkomst gepland in de komende periode. Of de komende bijeenkomst naar een later moment verplaatst gaat worden is op dit moment nog niet bekend. Dit is onder andere afhankelijk van de beslissingen van het Nationaal Programma RES, het RIVM, de ontwikkelingen van het coronavirus en de planning die hierop aangepast moet worden.

U krijgt zo snel mogelijk bericht over de verdere invulling van de RES Achterhoek en de manieren waarop u hierin kunt participeren. Mocht u vragen of opmerkingen hebben dan kunt u ons altijd bellen of mailen. Als u ondertussen nieuwe organisaties kent die het mogelijk interessant vinden om aan te sluiten bij dit participatietraject, schroom ons dan niet hiervan op de hoogte te stellen.

Groeten,

Namens het gehele kernteam van de RES Achterhoek,

Jeroen Hut

Bijlage 1: genodigdenlijst

- LTO Noord Regio Oost
- LTO Achterhoek Noord
- LTO Achterhoek West
- Gelders Agrarisch Jongeren Kontakt
- Plattelands Jongeren Gelderland
- Vereniging Agrarisch landschap achterhoek
- Vereniging Agrarisch natuurbeheer Berkel & Slinge
- Vereniging Vruchtbare Kringloop Achterhoek en Liemers
- Proefboerderij De Marke
- De innovatieve coöperatie
- Agrarische natuurvereniging 't Onderholt
- Energie van Boeren
- Provincie Gelderland

Bijlage 2: Aanwezigenlijsten

- LTO Achterhoek Noord
- LTO Achterhoek West
- Provincie Gelderland

Disclaimer: we hebben als kernteam een aantal afmeldingen ontvangen in verband met de groeiende zorg rondom het coronavirus. Mogelijk is dit voor meer organisaties een reden geweest om niet aanwezig te kunnen zijn.